

Рилскиятъ монастиръ.

Срѣдъ дивитѣ усои на Рила планина, около 5 часа пжтъ наторѣ по течението на Рилската рѣка, се намира прочутиятъ монастиръ на Св. Иоана Рилски.

Този монастиръ днесъ има повече отъ 300 стаи, една красива църква, нѣколко малки църквици и параклиси и една много стара кула.

Прочутъ е монастира на Св. Иоана Рилски. Прочутъ е не само за туй, че горитѣ и планинитѣ тукъ сж прѣкрасни, — прочутъ е не само затуй, че самъ той е голѣмъ и красивъ, но и затуй — че той е старъ монастиръ и че съ неговото име е свързанъ живота на родната ни земя прѣзъ всичкитѣ вѣкове, откакъ нашиятъ народъ е станалъ християнски.

Колко нѣща е извидѣлъ този монастиръ! Било врѣме, когато нашето царство било голѣмо и силно. Тогава царували бѣлгирскитѣ царе Борисъ, слѣдъ него Симеонъ, слѣдъ него Петъръ. Това било прѣди повече отъ 1000 години. Въ това врѣме се родилъ Св. И. Рилски. Неговиятъ животъ е чуденъ и хубавъ като приказка. Той нищо никому лошо не правилъ; не обичалъ да си угажда; цѣлиятъ си животъ прѣкаралъ въ молитва и въ правене добро на хората. Когато станалъ на 25 години той избѣгалъ далечъ отъ хората въ Рилската планина. Славата му се прѣснала навсѣкждѣ. Скоро около него се събрали много монаси и така се основалъ Рилския монастиръ. Всички тогава искали да видятъ Св. Иоана, но той отишелъ още по-далечъ въ горитѣ на Рила планина, за да може тамъ по-спокойно да се моли Богу за себе си, за цѣлия бѣлгарски народъ, за всички хора. И царе идвали при него, за да видятъ лицето му, но светецѣтъ не искалъ да ги допустне до себе си и отдалечъ имъ давалъ своитѣ съвѣти и наставления. Единъ день Св. Иоанъ събралъ своигѣ монаси наедно, далъ имъ една книга, въ която той билъ написалъ, какъ трѣбва да живѣятъ, и слѣдъ това се отдалечилъ въ своята пещера. Наскоро слѣдъ туй той умрѣлъ.

Славата на Божия угодникъ, обаче, се разнесла тѣй нашироко, че всѣки градъ, всѣка държава искали да взематъ неговото свето тѣло (св. мощи), което благоухаело като цвѣте и извършило много чудеса. Тѣлото на Св. Иоана било изнесено отъ монастира и дълги години трѣбвало да минатъ, докато отново то било повърнато въ неговия си монастиръ. Най-напрѣдъ то било прѣнесено въ гр. София, и понеже прѣнасянето станало на 19 октомврий, създакъ се обичай и празникътъ на Св. Иоана Рилски да бѣде ежегодно на тоя день (макаръ че Св. Иоанъ Рилски умрѣлъ на 18 августъ). Отъ София, слѣдъ дълги години, светитѣ Иоанови мощи били прѣнесени въ Маджарско; отъ тамъ наскоро тѣ били повърнати и прѣнесени въ тогавашната бѣлгарска столица Търново. Отъ Търново тѣ били върнати въ Рилския монастиръ слѣдъ около 300 години; това станало въ тъжното и мрачно врѣме, когато нашиятъ народъ вече билъ заробенъ отъ турцитѣ.